

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Tysvær kommune

Solid på papiret, dyrere enn behovet

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en finansrik distriktskommune på Haugalandet som ser solid ut — tjukt disposisjonsfond og overskudd dratt opp av kraftutbytte og renter — men som driver tjenestene sine dyrere enn behovet skulle tilsi. Kommunen erkjenner selv at driften «ikke er bærekraftig over tid» og omstiller via TK 2030. Ett funn dominerer: i 2025 ligger alle sju sektorer over behovsnivå, med pleie og omsorg som den tyngste driveren.

+21,3 mill

pleie og omsorg over behovsnivå (2025), 1 812 kr/innb — kommunens tyngste driver, nær seksdoblet fra 2024 (kap. 2)

7 av 7

sektorer over behov i 2025 — KOSTRA viser at kommunen «drifter betydelig dyrere enn gjennomsnittskommunen» (kap. 1)

33,4 %

disposisjonsfond — solid, men soliditeten er finans-/fondsborn, dratt opp av kraftutbytte og renter, ikke av stram drift (kap. 4)

111,1 %

netto lånegjeld — ~1,5 mrd i investeringer 2026–2029 (Helsekvartal ~1 mrd) presser handlingsrommet (kap. 5)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall); 2024 som sammenligning. Kommunenr 1146 (Rogaland), ~11 750 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 11 750). SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsning».

Sammendrag for kommunestyret: finansrik, men driver dyrere enn behovet

VISER Tysvær driver i 2025 **alle sju sektorer over behovsnivå**: pleie og omsorg +21,3 mill, grunnskole +19,1 mill, sosial +18,8 mill, barnehage +13,7 mill, kommunehelse +10,6 mill, administrasjon +6,0 mill og barnevern +1,5 mill. Tyngst er **pleie og omsorg (+21,3 mill, 1 812 kr/innb)**, som nesten seksdobles fra +3,6 mill i 2024. Samtidig ser økonomien solid ut på overflaten: disposisjonsfond 33,4 %, netto driftsresultat +6,0 %, og legemeldt sykefravær (7,5 %) er nær landssnittet (7,7 %).

TOLKNING Tysvær er en finansrik distriktskommune der soliditeten er **finans-/fondsboren, ikke driftsboren**: overskuddet dras opp av kraftutbytte (Haugaland Kraft 34,4 mill, +10 over budsjett) og renteinntekter (32 mill, +23 over budsjett) på store bankinnskudd — mens tjenesteområdene samlet går med merforbruk. Kommunen **advarer selv** om at «økonomien i Tysvær ikke er bærekraftig over tid», og at «KOSTRA-tallene viser at kommunen drifter betydelig dyrere enn gjennomsnittskommunen». Agenda Kaupang gir kommunen «moderat høy effektivitet» og «moderat kvalitet» (utgiftsbehov 4,9 % over snitt) — over-behov er derfor en **indikasjon på effektiviseringspotensial**, ikke villet høy kvalitet. Drivere er en kraftig eldrebølge (+30 % over 67 år mot 2034), tunge investeringer (Helsekvartal) og stigende lånegjeld som presser handlingsrommet fra alle kanter. Kommunen omstiller nå via TK 2030 («2026 = handlingens år»).

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er behovsbildet blandet, men entydig over behov på alle sektorer. **Pleie og omsorg** går kraftig opp — fra +3,6 til +21,3 mill — og blir kommunens klart tyngste driver. **Grunnskole** stiger fra +8,8 til +19,1 mill (tregheit i å bygge ned kapasitet når barnetallet faller). **Kommunehelse** mer enn dobles, fra +3,9 til +10,6 mill. Motsatt vei faller **sosial** (fra +25,6 til +18,8 mill), **barnevern** (fra +7,1 til +1,5 mill, nær behovsnivå), **administrasjon** (+9,0 til +6,0) og **barnehage** (+14,9 til +13,7). 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024	+3,6	+8,8	+14,9	+3,9	+25,6	+7,1	+9,0
2025	+21,3	+19,1	+13,7	+10,6	+18,8	+1,5	+6,0

Hovedbildet i fem punkter

- Alle sju sektorer over behov** i 2025 — KOSTRA bekrefter kommunens egen erkjennelse om dyrere drift enn snittet.
- Pleie og omsorg er den tyngste driveren** (+21,3 mill) — institusjonsdrift, brukervekst i hjemmetjenesten og en kraftig eldrebølge (kap. 2).
- Soliditeten er finans-/fondsboren** — disposisjonsfond 33,4 %, men overskuddet hviler på kraftutbytte og renter, ikke stram drift (kap. 4).
- Tynget av gjeld og investeringer** — netto lånegjeld 111,1 %, ~1,5 mrd i investeringer 2026–2029 (Helsekvartal ~1 mrd).
- Over-behov er effektiviseringspotensial, ikke høy kvalitet** — Agenda Kaupang: moderat høy effektivitet, utgiftsbehov 4,9 % over snitt (kap. 1, 4).

Det viktigste skillet i rapporten. Tysvær har ikke et inntektsproblem — finansformuen og fondet gir en solid balanse. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvorfor** driver kommunen alle sektorer over behov, særlig pleie og omsorg, og **hvor lenge** kan en driftsøkonomi med samlet merforbruk på tjenestene holdes oppe av finansinntekter som svinger med kraftpris og rente. Kommunens egen ledelse advarer mot å lene seg på den avkastningen, og TK 2030 er svaret — men «2026 er handlingens år», ikke planenes.

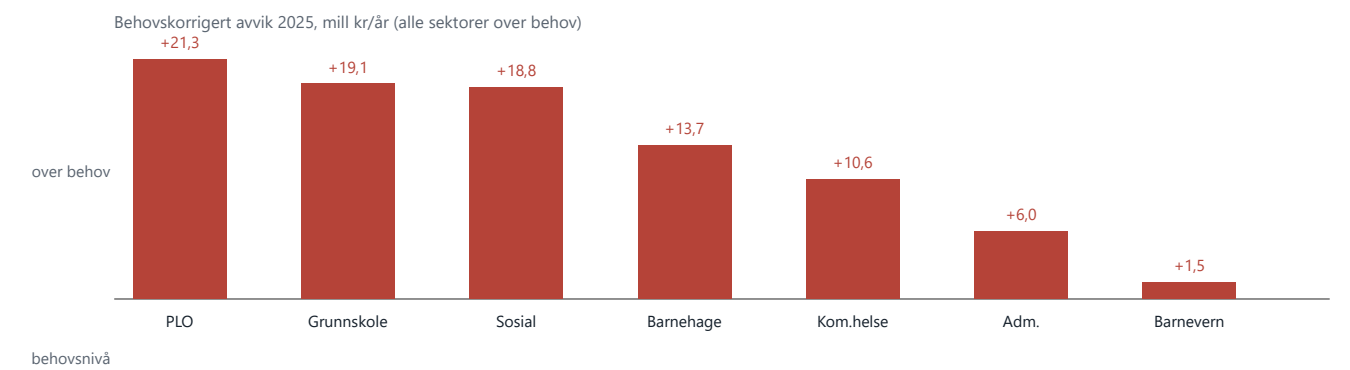
Sammenligningsgrunnlag: landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo) 2024 27 195 → 2025 28 582. Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder de ærlige hullene i datagrunnlaget.

1 · Det behovskorrigerte bildet: alt over behov, pleie og omsorg tyngst

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Tysvær i 2025 **samtligesju sektorer over behovsnivå**. Pleie og omsorg, grunnskole og sosial er de tre tyngste avvikene:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	+21,3	1 812	+3,6	over behov, kraftig opp
Grunnskole	+19,1	1 627	+8,8	over behov, opp
Sosial	+18,8	1 603	+25,6	over behov, men ned
Barnehage	+13,7	1 165	+14,9	over behov, stabilt
Kommunehelse	+10,6	904	+3,9	over behov, opp
Administrasjon	+6,0	513	+9,0	over behov, ned
Barnevern	+1,5	124	+7,1	nær behovsnivå, ned

2025 hovedår (reviderte tall); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 11 750.

TOLKNING Mønsteret er entydig: **bredt over behov**, ikke ett enkelt unntak. Det er den direkte kvantitative motsatsen til en lavkostkommune — Tysvær driver dyrere enn behovet på samtlige sektorer. Kommunen erkjenner det selv. Agenda Kaupang plasserer Tysvær på «moderat høy effektivitet» og «moderat kvalitet» med objektivt utgiftsbehov 4,9 % over landssnittet; høy kvalitet kun innen administrasjon og samferdsel. Der VISER viser områder over behov (særlig PLO, grunnskole, kommunehelse) er det derfor en **indikasjon på effektiviseringspotensial** heller enn villet høy kvalitet. «Ostehøvel» er likevel ikke svaret: avvikene har ulike strukturelle årsaker — eldrebølge (PLO/helse), treghet i nedbygging av skolekapasitet, tung flyktningbosetting (sosial/oppvekst) — og må adresseres sektorvis, slik TK 2030 legger opp til.

To kvalitative forbehold til behovsbildet. (1) Sektoravvikene fra VISER måler avvik mot *behovsnivå*, mens kommunens egne tall er *budsjettavvik* (f.eks. Helse og mestring +13,7 mill mot budsjett 2023). Begge peker samme vei for PLO/skole/kommunehelse, men tallene kan ikke adderes eller sammenlignes direkte. (2) De sektorvise merforbrukstallene som forklarer avvikene er fra 2023, antatt

— men ikke verifisert — gjeldende for 2024/2025. Budsjett 2026 bekrefter retningen (ekstrabevilgning skole, oppgaveøkning helse/omsorg).

2 · Pleie og omsorg: den tyngste driveren over behov

VISER Pleie og omsorg er Tysværs **tyngste avvik over behov**: +21,3 mill i 2025 (1 812 kr/innb), nær sekسدoblet fra +3,6 mill i 2024. PLO-brutto er **35 250 kr/innb**. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	35 250	Lønn, kr/innb	30 374
— Institusjon (253+261)	14 132	Kjøp fra private, kr/innb	662
— Hjemmebaserte (254+257+258)	17 598	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	4 220
herav bofellesskap (257)	8 477	Brutto per institusjonsplass, kr	2 397 186
		Andel 80+ langtidsopphold	7,7 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 11 750.

TOLKNING Tre trekk peker seg ut. For det første er driften **svært lønnstung** (30 374 kr/innb i lønn) og lite eksternalisert — kjøp fra private er beskjedne 662 kr/innb, det motsatte av en kommune som demper egne kostnader via private leverandører. For det andre er **institusjonsdriften dyr per plass** (~2,40 mill/plass) ved en relativt høy andel 80+ langtidsopphold (7,7 %), forenlig med en struktur tyngre vridd mot institusjon enn rene hjemmetjeneste-kommuner. For det tredje demper refusjonen for ressurskrevende brukere (4 220 kr/innb) netto. Et drifts- og enhetskostnadspotensial kan finnes i bemannings- og strukturmiksen, men gulvet er forsvarlighetskravet — og en kraftig eldrebølge (+30 % over 67 år mot 2034) vil presse volumet oppover uansett.

Driftsforklaringen (årsmelding 2023; ROV 2024). Helse og mestring hadde i 2023 samlet merforbruk på **13,7 mill**: omsorg/institusjon +6 mill, hjemmetjenesten +9 mill, legetjeneste +1,5 mill, pluss 2 mill i døgnmulkt for utskrivningsklare pasienter. Dette er konsistent med PLO over behov i 2025. Driverne er institusjonsdrift, **brukervekst i hjemmetjenesten** og en kraftig eldrebølge. Kontrollutvalget løfter «dimensjonering av tjenestetilbudet innen helse og omsorg» og «sykefravær» øverst i forvaltningsrevisjonsplanen 2024–2028, og ROV-en peker på et voksende kompetansegap (færre sykepleiere/helsefagarbeidere). Indikasjonen på effektiviseringspotensial kan derfor ikke hentes ved å presse bemanningen ytterligere — kommunen kobler selv framtidig effektiv drift til nye fasiliteter (Helsekvartalet) og bedre kompetanseutnyttelse. (Forbehold: forvaltningsrevisjon helse/omsorg er førsteprioritet, men rapporten foreligger ikke ennå — se kap. 6.)

3 · Grunnskole og sosial: demografi, struktur og flyktningbosetting

VISER Grunnskole driver +19,1 mill over behov (1 627 kr/innb), opp fra +8,8 mill i 2024. Samtidig leverer skolen gode resultater: grunnskolepoeng **41,1** og gruppestørrelse(2) 13,2. Sosial faller fra +25,6 mill (2024) til +18,8 mill (2025) — fortsatt over behov, men på vei ned.

TOLKNING **Grunnskole.** Avviket forklares av **tregghet i å bygge ned kapasitet når barnetallet faller.** Befolkningsframskrivingen viser –10,1 % (–321) blant 0–19 år mot 2034. ROV-en peker eksplisitt på «behov for plan på hvordan en kan redusere aktiviteten og kostnadene i grunnskolen» når elevtallet synker. I 2023 hadde skole merforbruk ~4,8 mill (skoleskyss, leirskole, overtid, digitale læremidler, ufinansiert ekstra ressursbehov rundt elever med sosiale/emosjonelle og helsemessige utfordringer). Sammen med en spredt skolestruktur og tunge flyktningmottak (innføringsklasser på flere mindre skoler) gir dette et høyt kostnadsnivå. De gode resultatene (grunnskolepoeng 41,1) trekker i retning av at deler av kostnaden gir kvalitet — men strukturen er en indikasjon på effektiviseringspotensial når barnetallet faller.

Demografi: motoren bak både PLO og skole. Framskrivningen (3. kv. 2023) viser vekst på +30,1 % (+533) blant de over 67 år mot 2034, og samtidig –10,1 % (–321) blant 0–19 år. Forsørgerbyrden faller fra 3,7 til 2,3 mot 2044. Dette forklarer både at PLO/kommunehelse ligger over behov (økende eldre) og at grunnskole ligger over behov (tregghet i nedbygging). Det er den samme demografiske bevegelsen som driver kommunen i to retninger samtidig: bygge opp i eldreomsorg, bygge ned i skole — sistnevnte er politisk og organisatorisk det vanskeligste.

TOLKNING **Sosial.** Sosial ligger over behov, men faller. Tysvær bosatte 265 flyktninger 2022–2023 og lå langt over landssnittet per 1 000 innbyggere (12,8 mot 5,7 i 2022; 10,3 mot 6,1 i 2023). Tung flyktningbosetting gir innføringsklasser og økte kostnader i skole og helse, og forklarer det høye sosialnivået i 2024. Kommunen **reduserte bosettingsvedtaket for 2024** til 50 av 130 anmodet, noe som kan ha dempet sosialhjelpspresset i 2025 — konsistent med at sosial faller fra +25,6 til +18,8 mill. (Forbehold: koblingen sosialhjelp ↔ flyktningbosetting for nettopp Tysvær er tolkning, ikke tallfestet — se kap. 6.)

Statlig tilsyn NAV 2026: ingen lovbrudd. Statsforvalteren i Rogaland gjennomførte i mars 2026 tilsyn med NAV Tysvær om økonomisk rådgivning (sosialtjenesteloven § 17 m.fl.); rapport 9. juni 2026: «Det ble ikke funnet lovbrudd under tilsynet.» Tjenesten ble vurdert forsvarlig på tilgjengelighet, vedtak/oppstart og oppfølging. Dette skiller Tysvær **positivt** fra mange sammenlignbare kommuner og indikerer at sosial-/NAV-området er forsvarlig styrt — sosial-avviket er eksogent drevet (bosetting, levekår), ikke et tegn på sviktende tjeneste.

4 · Finans: solid på papiret, men finans-/fondsboren soliditet

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	6,0	solid; godt over TBU-anbefaling 1,75 — men dratt opp av finansinntekter
Disposisjonsfond	33,4	høyt og reelt — men oppbygd via kraftutbytte/renter, ikke stram drift
Netto lånegjeld	111,1	høyt; kommunen styrer selv på netto renteeksponert gjeld 81 % (se under)
Sykefravær (legemeldt)	7,5 %	nær landssnitt 7,7 %; totalt fravær er høyere (se under)

Reviderte tall (KOSTRA). Haugaland Kraft-eierandel 7,59 %; renteinntekter på ~640 mill i bankinnskudd/plasserte midler.

Soliditeten er finans-/fondsboren — det viktigste finansfunnet. NDR 2023 på 87,8 mill (6,2 %, 39,6 mill bedre enn budsjett) ble i stor grad dratt opp av **finansinntekter**: utbytte fra Haugaland Kraft 34,4 mill (+10 over budsjett) og renteinntekter 32 mill (+23 over budsjett) på ~640 mill bankinnskudd — mens tjenesteområdene **samlet gikk med merforbruk**. Disposisjonsfondet på 33,4 % er reelt, men overskuddet hviler på finansinntekter som svinger med kraftpris og rente. Kommunens egen ledelse advarer mot å lene seg på den avkastningen. Les 33,4 % og NDR 6,0 % som VISER, men «finans-/fondsboren soliditet» som ærlig TOLKNING av handlingsrommet.

VISER Netto lånegjeld er 111,1 % (brutto/netto), mens kommunen selv styrer på **netto renteeksponert lånegjeld 81 %** mot eget måltall <60 % (budsjett 2026). Differansen skyldes ulik definisjon — kommunen trekker fra rentekompenserende inntekter/likviditet — men begge peker samme vei: høy gjeld. Legemeldt sykefravær (7,5 %) er nær landssnittet (7,7 %), men kommunen oppgir selv et **årsgjennomsnittlig totalfravær på 9,02 %** (2023, egen- + legemeldt), godt over eget måltall 6,8 %.

TOLKNING Avstemmingen er viktig: tallene spriker, men forteller samme historie. Sykefravær — legemeldt nær snittet, men **totalt fravær høyt** og en erkjent driftsutfordring (egen førsteprioritetsforvaltningsrevisjon). Lånegjeld — 111,1 % (VISER) vs. 81 % netto renteeksponert (kommunens styringstall); ulik definisjon, samme bilde. Soliditet — solid fond, høy gjeld, men NDR faller mot måltallet i planperioden (budsjett 2026 viser NDR 2,9 %, under måltall >4 %). Robustheten har en klar kvalifikasjon: et tjukt fond bygget på finansinntekter, ikke på en bærekraftig tjenestedrift.

Den ærlige lesningen. Tysvær har den sterkeste balansen i denne analyseserien målt på fond — men også en av de mest finansavhengige. «33,4 % fond» og «tjenesteområdene samlet i merforbruk» bør leses sammen: en formuende balanse som maskerer en driftsøkonomi kommunen selv kaller ikke bærekraftig. To svake finansår (lavt kraftutbytte, fallende rente) ville eksponere det underliggende driftsgapet raskt.

5 · Handlingsrom: TK 2030, tunge investeringer og en usikker inntektsside

VISER Tysvær omstiller via **TK 2030** — en vedtatt omstillingsplattform som skal redusere utgiftene mot 2030. I budsjett 2026 omtaler kommunedirektør Sigurd Eikje 2026 som «handlingens år» — fra plan til handling — med omstilling via naturlig avgang, redusert konsulentbruk, vedtaksnivå og vurdering av kommunale oppgaver. Samtidig planlegges **~1,5 mrd i investeringer 2026–2029** (Helsekvartal totalt 1 034 mill, krisesenter 120 mill, brannstasjon, Førresdalen barnehage).

TOLKNING Tysvær står i en spagat: kutte i drift samtidig som det investeres tungt. **Høyt investeringsnivå er driveren bak gjelden** — netto renteesponert lånegjeld 81 % mot måltall <60 %, og «store investeringer = mindre handlingsrom» via økte renter og avdrag. Helsekvartalet framstilles av kommunen selv som *nødvendig* for å effektivisere driften og møte demografiutfordringen — altså investering som forutsetning for framtidig effektiviseringspotensial i PLO. Logikken er at dagens dyre, fragmenterte drift kan samles og effektiviseres i nye fasiliteter. Risikoen er at gjelden påløper nå, mens innsparingen ligger fram i tid og forutsetter at omstillingen faktisk gjennomføres.

Inntektssiden: eiendomsskatt

GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
I1 Eiendomsskatt — kun på næringseiendom (fra 2023); ~1 % av inntektene, usikre rammevilkår	Inntekt	delvis innført	høy

VISER Tysvær har eiendomsskatt **kun på næringseiendom** (innført fra skatteåret 2023, etter at kategorien «verk og bruk» falt bort i 2019). Den utgjør bare ~1 % av inntektene, og rammevilkårene framheves som en **usikkerhetsfaktor** (nye regler, kompensasjonsordning, tvist-/rettssaker). **TOLKNING** Inntektssiden er smal og usikker: ingen eiendomsskatt på bolig, en næringseiendomsskatt med usikre rammevilkår, og et inntektsgrunnlag kommunen selv lister som hovedutfordring. Det forsterker avhengigheten av finansinntektene (kap. 4) og gjør TK 2030-omstillingen til det reelle handlingsrommet — kommunen kan i liten grad «vokse seg ut» av problemet via inntektssiden.

Handlingsromslogikken. De fleste sektorene ligger over behov, så her finnes det reell indikasjon på effektiviseringspotensial — men avvikene er strukturelt forankret (eldrebølge, skolestruktur, bosetting) og lar seg ikke høvle vekk uten plan. Det reelle valget står mellom (a) å gjennomføre TK 2030 raskt nok til at driften blir bærekraftig før finansinntektene svikter, (b) å lene seg videre på kraftutbytte og renter (som ledelsen advarer mot), eller (c) å bære gjelden fra Helsekvartalet i håp om at den gir framtidig effektivisering. Dette er et **politisk valg om tempo og rekkefølge**, ikke et identifiseringsproblem — kommunen vet hvor skoen trykker.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-sillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene, demografitallene og grunnskolepoengene er VISER. Forklaringen på hvorfor sektorene ligger over behov, vurderingen av om over-behov er effektiviseringspotensial eller villet kvalitet, koblingen sosialhjelp ↔ flyktningbosetting og avstemmingen av soliditeten som finansboren er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer, sykefravær.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Tysvær årsmelding 2023 / årsberetning** — netto driftsresultat, finansinntekter (kraftutbytte, renter), sektorvise budsjettavvik, hovedutfordringer, sykefravær.
- **Budsjettframlegg 2026** — finansielle måltal, investeringsprogram (Helsekvartal m.m.), TK 2030, eiendomsskatt.
- **Kontrollutvalget: ROV 2024 og forvaltningsrevisjonsplan 2024–2028** — Agenda Kaupang-effektivitet, demografi, prioritering (dimensjonering helse/omsorg, sykefravær).
- **Helsetilsynet / Statsforvalteren i Rogaland** — NAV-tilsyn 2026 (ingen lovbrudd, forsvarlig tjeneste).

Forbehold og hull (ærlig om det som ikke ble funnet)

1. **Årsmelding/årsregnskap 2024 OG 2025 er ikke hentet direkte.** Tysvær publiserer i JS-rendret Framsikt-portal (pub.framsikt.net) som ikke lar seg lese via enkel henting. Finansfakta i analysen bygger derfor på årsmelding 2023 + budsjettframlegg 2026 (som viser 2024-trend i grafform). Bør verifiseres mot Framsikt-årsmeldingen 2024/2025.
2. **Sektorvise merforbrukstall er fra 2023** — sannsynlig, men ikke verifisert, gjeldende for 2024/2025. Budsjett 2026 bekrefter retningen (ekstrabevilgning skole, oppgaveøkning helse/omsorg).
3. **Forvaltningsrevisjon helse/omsorg og sykefravær** står som førsteprioritet i planen, men rapportene foreligger ikke ennå (ingen funnet per juni 2026). Eneste eldre PLO-revisjon er «Kvalitet og ressurseffektivitet i pleie- og omsorgstjenestene» (mai 2019), ikke gjennomgått her.
4. **Eksakt 2024-resultat i kroner** er ikke funnet i åpne kilder (kun 2023 = 87,8 mill).
5. **Koblingen sosialhjelp ↔ flyktningbosetting** for nettopp Tysvær er plausibel ut fra ROV, men ingen enkeltkilde tallfester koblingen. Tolkning, ikke dokumentert fakta.
6. **Avstemming:** (1) Sykefravær — kommunen 9,02 % (årsnitt 2023, egen- + legemeldt) vs. faktaark 7,5 % legemeldt; ulike størrelser/år, ikke motstrid. (2) Lånegjeld — 111,1 % (brutto/netto) vs. kommunens 81 % (netto renteeksponert); ulik definisjon, samme bilde. (3) Sektoravvik — VISER (mot behov) vs. kommunens budsjettavvik; samme retning, kan ikke adderes.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel — avvikene er strukturelt forankret og krever sektorvise grep (TK 2030). Den leser ikke 33,4 %-fondet som uttrykk for bærekraftig drift; soliditeten er finans-/fondsboren. Og den tolker ikke over-behov som villet høy kvalitet eller som «sløsing» — det er en indikasjon på effektiviseringspotensial i en kommune som selv erkjenner at den drifter dyrere enn snittet. Hovedfunnet — alle sju sektorer over behov med PLO tyngst — og

hovedforbeholdet — finansboren soliditet på et delvis uverifisert 2024/2025-grunnlag — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Tysvær årsmelding 2023 og budsjettframlegg 2026 · Kontrollutvalget (ROV 2024, forvaltningsrevisjonsplan 2024–2028) · Helsetilsynet/Statsforvalteren (NAV-tilsyn 2026). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-sillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».